

kisvárdai lapok

36. évfolyam 6. szám - 2024. június 27. csütörtök

A KRIPLI

Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulat

**Magyar
Színházak
36. Kisvárdai
Fesztiválja**

„Martin McDonagh ír drámaíró darabjai veszélyesek: csupán első olvasatra tűnnek közönségbarát, jól formálható, szép kerek egészek, azonban, ha a színházi alkotó példának okáért A kripli mélyére ás, rögtön szembe találja magát a nagyívű dramaturgiai építkezés és a tūpontos ritmus szerzői követelményeivel, amit megúszni nem lehet, különben darabjaira hullik az előadás. S még említésre sem került a dráma többrétegű jelentéstartalma, amely egyszerre nyújt a közönségnek fekete komédiát, de fontos társadalmi kérdéseket is felvet, amelyekre ugyan válaszolni nem szükséges – nem is lehet – minden esetben, de nem árt, ha akad alkotói közlendő velük kapcsolatban valamilyen formában. Apropos, forma: A kripli, mint köztudott, egy ír sziget izolált – tehát a nézők számára ismeretlen – közösségben játszódik, és ez megadja a rendezői fantázia szárnyalásának a lehetőségét. Béla Marcel úgy vélem, alapjában birtokolja McDonagh szerzői látásmódját, mert a tegnapi esti előadásban nem csupán Billy Claven (Szabó János Szilárd) szerencsétlen sorsát fogta be, hanem – mintegy szélesebb szellemi horizontot pásztázva – a drámaíró gondolkodásmódjának esszenciáját is megmutatta a közönségnek.”

Oláh Zsolt

Szakmai Klub

Az újrafelfedezések értékelése adta a gerincét az eszme- és művészet-klubnak a Szakmai Klubban a fesztivál hatodik napján. A beszélgetésen először a Csíki Játékszín Amadeusát, majd a Zentai Magyar Kamaraszínház Handabasa, avagy a fátyol titkai című, Vörösmarty vígjátéka nyomán Görgey Gábor által írt darab adaptációját vették górcső alá a résztvevők.

Rövid időn belül már a második Amadeust láthatta a kisvárdai fesztiválközönség, hiszen az elmúlt évben is szerepelt a programban Peter Shaffer darabjának feldolgozása. A tavalyi, az Aradi Kamaraszínház és a Szegedi Pincészház koprodukciójában készült kamaraszínházi változat után ezúttal a Csíki Játékszín hozott a fesztiválra egy nagyobb léptékű-terű adaptációt, amelynek színpadképét, díszletét többen is méltatták a hozzászólók közül. Szigeti Réka dramaturg többek között arról beszélt, hogy számára ez a feldolgozás hangsúlyossá tette, hogy voltaképpen nemcsak a zsenik küzdhetnek azzal, hogy elgáncsolják őket, szinte mindegyikünknek lehetnek hasonló tapasztalataink az irigységből, gyűlöletből fakadó „taposásról”. Kiemelte még ezzel kapcsolatban a lapunkban megjelent, Kállai Katalin kritikájában megfogalmazott gondolatot, miszerint: „Akárhogy is, a Mozart vs. Salieri meccs egyre izgalmasabbá válik. Már csak azért is, mert a Salieri féle fogyasztható közepszer bűsz elszántságára a környező világ minden eddiginél fogékonyabb.” A dramaturg szerint ez is jelzi, hogy nem véletlenül nyúlnak hozzá mostanában az alkotók ehhez a történethez, hiszen árnyaltabbá vált mára – főleg Salierit illetően – az a kép, amit a Miloš Forman-filmből ismerhetünk. A film más kontextusban is előkerült a beszélgetésben, többen felhozták, hogy a most látott színpadi változat nem

tett hozzá ahhoz az élményhez, amit a filmből kapott a néző. Ugyanakkor pozitívan értékelték a társulat színészi és zenei teljesítményét is. A kolumbiai származású rendező, Alejandro Duran elmesélte, leginkább az inspirálta ennek a színrevitelére, hogy a ma embere is gyakran szembesül a környezetének való megfelelés kérdésével, azzal az érzettel, ami a mai social media világában is markánsan jelen van: vagyis, hogy „nem vagyok elég jó”.

Másfajta felfedezésre csábított a Zentai Magyar Kamaraszínház produkciója. „Egy szerelmi és nyelvújítási zenés komédia két felvonásban” – emelte ki Lengyel Emese szerkesztő az előadás

kapcsán, hozzátéve, ez az előadás nem akar erőszakkal több lenni, ami, és ez bizony, nem könnyű feladat. A Vörösmarty szövege alapján készült Görgey Gábor-darab zentai feldolgozásának legfőképpen a nyelvi humorát dicsérték, leginkább Mezei Kinga és Dévai Zoltán a „nyelvújító performanszát”, elismeréseket kapott az egyenes, komédiázó kedvű színészi teljesítmény, amit Árkosi Árpád rendező zabolátlan játéknak nevezett. Lőkös Ildikó dramaturg, zsűritag elmondta, számára öröm, hogy ezek a történetek több idő-síkban is „feltámadnak”, és alapot adnak arra, hogy újraértelmezzék azokat a színházi alkotók és a társulatok.

Ungvári Judit

California dreamin'

Mit tehet egy csúf, sánta, tüdőbajos fiú egy kicsiny, eldugott, írországi szigeten azon túl, hogy naphosszat fixírozza a teheneket? Álmodozik és remél, hogy egyszer több lesz, mint lenézett nyomorék, és talán ő is megleli majd az igaz szerelmet. A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulat Martin McDonagh A kripli című darabjával, Béla Marcel kiemelkedő minőségű rendezésével érkezett a Magyar Színházak 36. Kisvárdai Fesztiváljára.

Martin McDonagh ír drámaíró darabjai veszélyesek: csupán első olvasatra tűnnek közönségszerető, jól formálható, szép kerek egészek, azonban, ha a színházi alkotó példának okáért A kripli mélyére ás, rögtön szembe találja magát a nagyívű dramaturgiai építkezés és a tūpontos ritmus szerzői követelményeivel, amit megúszni nem lehet, különben darabjaira hullik az előadás. S még említésre sem került a dráma többrétegű jelentéstartalma, amely egyszerre nyújt a közönségnek fekete komédiát, de fontos társadalmi kérdéseket is felvet, amelyekre ugyan válaszolni nem szükséges – nem is lehet – minden esetben, de nem árt, ha akad alkotói közlendő velük kapcsolatban valamilyen formában. Apropos, forma: A kripli, mint köztudott, egy ír sziget izolált – tehát a nézők számára ismeretlen – közösségében játszódik, és ez megadja a rendezői fantázia szárnyalásának a lehetőségét. Béla Marcel úgy vélem, alapjában birtokolja McDonagh szerzői látásmódját, mert a tegnapi esti előadásban nem csupán Billy Claven (Szabó János Szilárd) szerencsétlen sorsát fogta be, hanem – mintegy szélesebb szellemi horizontot pásztázva – a drámaíró gondolkodásmódjának esszenciáját is megmutatta a közönségnek. A színpadképet meghatározó fém hullámos kerítés (díszlettervező: Fornvald

Gréti) használata tökéletesen rímel McDonagh útkeresésére mások mellett önmagával, választott szakmájával, „írségével” kapcsolatban, hiszen a meglehetősen zárt játéktérben egyszer csak megpördül önmaga körül a rideg lemezbe vágott hatalmas ajtó, hogy szinte tátong középen a mélység, máskor akárhogy is dörmöbölnek a színpad szélén lévő kisebbben, sehogy sem nyílik ki. Végül egy oldalsó színpadi járás válik menekülő útvonallá, felülírva ezzel a színpadon történő közlekedés kijelölt irányait és lehetőségeit. S valóban, valahogyan így (is) működhet McDonagh: hosszasan keres, kutat, majd rálel, hogy aztán visszatérjen a kiindulópont-hoz az addig megtett út megismétlésének szándékával, de közben a startvonalról hirtelen a célba ugrik. Mint ahogyan Billy nénikéi, Eileen és Kate (Bogár Barbara és Kovács Nikolett) is sikálják, súrolják a fémet, hátha felsejlik bármi is a rétegek alatt, de ha hirtelen kilyukadna az egész, az sem lenne baj, legalább kilátnának rajta. Mindez azonban nem rendszer nélküli világ, sőt, csupán – részben talán a szereplők szociokulturális be-nem-ágyazottsága okán – erőteljesek és dinamikusak a gesztusok és a váltások, mint ahogyan Béla Marcel rendezésében is láthatták a nézők. S ha már nézőtér: némi ironia érezhető az évekkel ezelőtt csúcsra járatott,

áratott, szerencsére manapság már letűnőben lévő, sokszor színpadi gegnek ható aktus: a közönség bevonása iránt. Vagyis, hogy voltak rendezők és színészek, akik boldog-boldogtalant felcibáltak a színpadra, ha akarta, ha nem, Béla színésze ilyen nem csinál, csak a néző kezébe nyomja a követ: „Fogd meg.” Örüljön, hogy nem kapott tojást a fejére. Maga McDonagh is odaszúr a szakmának, lévén, hogy Billyt végül hazaküldik nagy kalandjáról, Hollywoodból, mondván, hogy a kripli szerepére mégis csak jobb az egészséges színész. Közben pedig kibontakozik az ő és Johnny (Nagy Csongor Zsolt), Bartley (Gaál Gyula), Helen (Budizsa Evelyn), Bobby (Poszet Nándor) és Mamus (Diószegi Attila) sokrétű drámája. Az Orvos (Nagy Orbán) lehet, hogy gyógyító szándékkal érkezik, de alakjában mégis van valami vészjósló, hosszú fekete kabátja csuklyában végződik (jelmeztervező: Lokodi Aletta). Billy pedig végül elindul várva várt sétájára Helennel, hogy ő és mi sem veszítsük el a hitet és a reményt, még akkor sem, ha ebbe néha belepusztulunk. Hogyan is éneklé John és Michelle Phillips 1963-as számukban?... „All the leaves are brown/And the sky is gray/I've been for a walk/On a winter's day.”

Szerelemvilág

Beszélgetés Budizsa Evelynnel

Billy kifundálja, hogy hamis igazolással tette magát halálos tüdőbetegnek, felkérkedik a csónakra, amely szereplőválogatásra szállítja a helybelieket. Csónakos Bobby, aki az érzelmekészletét vállra vetett szerszámosládában mozgatja, mindig körültekintően, a sérelmek súlyának megfelelően illesztve egymáshoz a készségeket, fontolja meg a sújtó brutalitást. Billyre nagyot sújt, a feltételezett szimulálás miatt. Nagyot, ám részvéthozót, mert Helén, a vonzóan dekoratív, ám enyhén elme-kripli tojásfutár félredobja haragját, amiért nem őt. hanem a nyomorékot vitték próbafelvételeire Amerikába, és teljesíti annak régi, titkolt kívánságát: sétára indulnak. Szerelmüket azonban megvéri a mégis valódi tüdőbaj.

Helén Budizsa Evelyn. 7 éve végzett színművészként Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen, 8 éve tagja a Harag György Társulatnak Szatmárnémetiben. Eddigi pályáján körülbelül 8 főszerepet kapott, dolgozhatott Bocsföldi Lászlóval, Andrei Şerbannal, Sardar Tagirovskyval. Anyakönyvileg 30 éves, ez a mai időszámításunk szerint 20.

A mai 30-20 éves fejeddel tudsz-e olyan okot, ami miatt a színészetet felhagynál?

A zsigeri válaszom az lenne, hogy nem! Aztán eszembe jut Kovács András Ferencnek egy állítólag gyakran használt mondata, „Legyen a te anyád színésznő!” Nem szeretném ezt hosszasan elemezni, nem is gondolom, hogy lehetetlen összeegyeztetni ezt a pályát a gyerekneveléssel – mondatja ezt a még gyermektelen, női naivitásom –, hiszen megannyi kolléganőm és kollégám szuperhősként állja a sarat mindkét ol-

Budizsa Evelyn A kripliben - fotó: Czinzel László

dalon, ám ha azt érezném, hogy a gyermekem hosszasan boldogtalan miattam, akkor biztosan elgondolkoznék, hogyan tovább...

... Illetve kedvemem szegné a színház olyan szintű keretek közé szorítása, amelyek már nem engednék meg, hogy szabadon szólítsuk meg a nézőt; ha politikai nyomásra betiltanának szerzőket, ha elveszne a közös játék öröme, illetve, ha nem játszhatnék az anyanyelvemen, de maradjon ez mind óriási HA!

Válthat-e szellemi önjáróvá a színész?

Nemcsak, hogy válhat, de szerintem feladata is azzá válnia! Hiszen a felelősség őt is terheli, mint alkotót, aki egy adott kor adott társadalmi viszonyai között él, és munkájával – amely a nyilvánosság előtt zajlik – reflektál a kortárs jelenségekre.

Az életrajzodban áttekintettem azokat a mesterkurzusokat, workshopokat, amelyekre gondolom magadtól jelentkezted.

Mintha szellemiekben tudatosan építenéd önmagad.

Igen, bár egy ideje kicsit háttérbe szorultak az ilyen jellegű elfoglaltságok!

Azt látom, az első workshopod Sardarral volt. Valami elkezdődött köztetek akkor?

Igen, határozottan! Az osztályvezetőnk (Bíró József), hívta el egy másodéves vizsgánkra, kérve, hogy tartson nekünk egy pár napos tréninget. Úgy tűnt, értjük egymást, és ez később, a társulatnál létrejött két közös munkánk, a Raszputyin és a Csongor és Tünde során sem változott!

Kicsoda Tünde? Kicsoda Helen? Lehet rokon vonásuk?

Egy közös vonásuk biztosan van: Budizsa Evelyn! Helen egy nyersebb, szókimondóbb, enerváltabb változatomban, Tünde pedig a romantikus, szerelemhajhász részem! Mindhárman álmodozók vagyunk!

Balogh Tibor

Régi és új társadalomkritika

Úri muri

Gimnazista koromban olvastam először Móricz Zsigmond Úri muri című regényét, aztán egyetemi hallgatóként újra kézbe vettem, az elmúlt négy évtizedben pedig (ha jól számolom) négy alkalommal néztem meg színházban a Móricz által írt színpadi változatot, de olyan rendhagyó feldolgozást, mint amit szerdán este tekinthettünk meg a kisvárdai Refi Színpadon, eddig még nem láttam! Móricz műve a dzsentriknek nevezett magyar urak (az úgynevezett úri középosztály) talajvesztését úgy mutatja be, hogy képes hitelesen érzékeltetni a kulturális és társadalmi züllésüket is. A millennium évében játszódó mű központi alakja egy különcnek számító kisbirtokos, Szakhmáry Zoltán, akiben sokkal több erő van, mint a környezetében lévő urakban, de nincs pénze, s nem tudja keresztül vinni a remek elképzeléseit – dinamikus élete korán tragikus véget ér.

Száz év

A Komáromi Jókai Színház előadása mintegy száz évvel előrébb hozta a történetet, amely így a kilencvenes évek végén játszódik. A merész korszakváltás, amely Bagó Bertalan rendező mellett nyilvánvalóan Tucsnai András dramaturg munkájának is köszönhető, abból a szempontból tagadhatatlanul remek ötlet, hogy számos hasonlóság van a két korszak között. Közismert, hogy miután Magyarország belépett az Európai Unióba, a vidéki életet alapvetően meghatározó mezőgazdaság gyökeresen átalakult. A korábban még jól működő háztáji gazdálkodások gyorsan megszűntek, s színre léptek az új földesurak, akiket most már nem dzsentrinek, hanem oligarchának nevez az „egyszerű ember”.

A hagyományos termelési láncok felszámolódtak – helyettük immár az uniós pályázatok mondták meg, hogy pontosan mit és mennyit lehet és kell termelni. A gazdasági, s kivált a politikai kapcsolatok ugyanolyan fontosak lettek, mint száz évvel korábban, a dzsentrik életében voltak. A klasszikus magas kultúra ebben a társadalmi szegmensben hasonlóképpen nem tudott megjeleni, mint az egy évszázaddal korábban élt elődeik életében: nem olvastak szépirodalmat, nem jártak színházba, sem komolyzenei hangversenyekre, de a tömegkultúra alacsony színvonalú termékeit (köztük például a lakodalmas rock műfajának slágereit) kifejezetten a sajátjuknak érezték. A komáromi Úri muri szereplői ilyen új földesurak.

Szomorú vígjáték

Megjelennek persze „klasszikus” vígjátéki alakok is, mint például a rozsdás biciklijüket toló, lassú gondolkodású csugariak (akik mintha egy Háty János-darabból tévedtek volna ide), a hangsúlyozottan lúzer Kismérnök (Matusek Attila), a Zámbo Jimmyt hallgató, szenvedélyesen pletykálkodó, cicanadrágos kapás asszonyok, de a szereplők nagyobbik része ilyen új földesúr. Csörgheő Csuli (Gál Tamás nagyszerű alakításában) itt most nem egy tohonya disznó, hanem egy igazi magyar oligarcha, aki rendszerint többet megethet, mint a környezete, s a maga primitív macsó módján él is ezzel az íratlan jogával. Állandó asztaltársasága csupa olyan emberből áll, aki gond nélkül követi az ő értékrendjét, kiszolgálja a rigolyáit. A Szabó Viktor által megformált Szakhmáry Zoltán itt most nem egy dinamikus inspirátor, hanem egy megkeseredett, vesztes ember. Kegyetlenül „kinyírja” a cselédlány szeretőjét, a

Katona Eszter által játszott Szabó Rozikát, ugyanakkor a hozzá közel álló oligarcha őt is természetes módon bedarálja. Egyetlen ember hisz őszintén benne: a még előző időszakot képviselő Mákos bácsi (Rancsó Dezső, illetőleg Fabó Tibor alakításában), egyedül ez az idős ember gyászolja az öngyilkossága után. A felesége, a Gubik Ági által hitelesen megformált, kulturált Rhédey Eszter hamar átlátja, hogy a férje biztosan vesztes lesz, de nem képes lesülyedni az oligarcha-világ kulturális szintjére, s végül nem tudja megakadályozni a tragédiát sem. Az ő élete válságába is bepillanthatunk az előadásban, amely gazdagon él a groteszk humor eszközeivel.

Mindhalálig zene és tánc

A letisztult díszletet és a pontosnak ható jelmezeket Vereczkei Rita tervezte, a koreográfus, aki a nagy számú táncjelenetet kitálalta és koordinálta, Blaskó Bori volt. A háromtagú, klasszikus népi zenekar jórészt nem népzenei darabokat, hanem olyan giccses slágereket játszott, amelyeket mindenki jól ismer, aki a kilencvenes években élt. Márpedig a kisvárdai közönség jelentős része szerdán este ilyen embe-
rekből állt.

Szembesülni a közelmúlttal?

A Komáromi Jókai Színház Móricz Zsigmond Úri muri című művéből készült átdolgozása a rendszerváltást követő zavaros és összetett időkbe helyezi át a történetet. A rendezővel, Bagó Bertalannal beszélgettünk a darabról, a próbafolyamatról és színházi tevékenységeiről.

Mi volt a fő indíttatás a darabválasztás mögött? Miért lehet aktuális, izgalmas ez a történet?

Fontosnak tartom, hogy a magyar irodalom kitűnő alkotójának művei időről időre felkerüljenek a magyar színpadokra. Móricz Zsigmond egy rendkívül erős és nagyhatású író. Ez a műve, az Úri muri örökérvényű és aktuális. Amikor először megjelent, a saját koráról és környezetéről fogalmazott meg erőteljes kritikát. Arról beszélt: mi a rákfeneje a magyarok világban való előremenetelésének. Akár csak Ady a verseiben, megfogalmazta, hogy mi gátolja és bénítja meg a fejlődést. Olyan előadást szerettem volna létrehozni, amely nem teljesen aktualizálja, de belehelyezi egy olyan közegbe, közvetlenül a rendszerváltozás utáni időszakba, amely sokban hajazott a mű keletkezési időpontjához megannyi társadalmi folyamat szempontjából. Így a komáromi előadásban a nézők közelmúlttal szembesülnek.

Úgy tudom, hogy nem először foglalkozik az anyaggal.

Igen, kb. 20 évvel ezelőtt már megrendeztem. De azt a változatot teljesen más gondolkodásmód jellemezte. Hangsúlyoznám, hogy nem azt az előadást akartam újraprendezni. A hol és kikkel tényezők jelentősen befo-

lyásolják az alkotást. Fontos volt, hogy olyan színészgárdával dolgozzak, amelyben a legkisebb szerepeket is erős, minőségi színészekre oszthatom. Komáromban ez adott volt, így érdemesnek gondoltam elővenni a darabot.

Vendégművészként vett részt a produkció létrehozásában, de nem ez volt az első alkalom, hogy Komáromban rendez. Milyen a társulattal dolgozni?

Igen, 2-3 évente megfordulok ott. Valószínűleg ez annak köszönhető, hogy amiket eddig csináltam, azok nem voltak kutyaütő előadások. Kifejezetten jó fogadtatásban részesültek, a régebbiek és a mostani is. A bemutató óta nem egyszer előfordult, hogy az előadás végén a közönség állva tapsolt. Ez nagyon nagy öröm számomra. Úgy hiszem, ez nem tekinthető bukásnak. Minden alkalommal örömmel térek vissza Komáromba, remek alkotóközösségre találtam ott. Szeretem a várost, kiemelkedő a társulat összetartó ereje és az a szellemi muníció, amely jellemzi a csapatot. Így a próbák remek hangulatban teltek, úgy hiszem a színészek is élvezték a közös munkát. Itt említeném meg a munkatársaimat: Lakatos Róbert a zeneszerző, Blaskó Bori a koreográfus, Tucsni András a dramaturg, Vereczkei Rita a díszlet- és jelmeztervező – velük is nagy-szerű volt dolgozni.

Izgalmas, amikor egy alkotó egyszerre színészként és rendezőként is jelen van a színházi szférában. Hogy ér össze ez a két minőség, milyen hatással van a munkáira?

Úgy gondolom – szerényen – hogy az tud igazán jól rendezni,

Bagó Bertalan

aki játszott már. Sok nagy rendező belekóstolt a színjátékba is. Óriási előnyt jelent tapasztalattól tudni, hogy mi történik fent a színpadon. Az ilyen rendező nem a saját otthonában, mértani módon próbálja megalkotni az előadás menetét, hanem érzi, hogyan kell a bizonyos instrukciókat átadni a színészeknek. Ez kicsit olyan, mint a labdarúgásban – a legjobb edzők is valamikor a legjobb játékosok között voltak, vagy legalábbis nem csak fejben vettek részt a sportágban. Röviden összefoglalva, csak előnyt jelent, ha valaki játszott már korábban.

Milyen tervei vannak a jövőre nézve?

A székesfehérvári Vörösmarty Színháznak vagyok a művészeti vezetője, most fejeztük be az évadot és nemrég volt Euripidész Iphigenia Auliszban című drámájának bemutatója, amelyet én rendeztem. Idén nyáron szünetet tartok, pihenek és készülök az őszi kezdésre, Viripajev Részegek c. darabja lesz terítéken.

Szabó Csenge

A Semmelweis női főszereplője Kisvárdán

A kisvárdai színházi seregszemle idei műsora számos kísérőprogramot, egyebek között könyvbemutatót, kiállítást és filmvetítéssel egybekötött szakmai beszélgetést is tartalmaz. Szerdán az anyák megmentőjéről készült Koltai Lajos-filmet, a Semmelweist nézhették meg az érdeklődők. A vetítést követően a produkció női főszereplőjével – aki egyben az egyik 36. fesztivál egyik zsűritagja –, Nagy Katicával beszélgetett Mészáros Katalin.

A kórházak szülészeti részlegén tomboló, áldozatokat követelő gyermekágyi láz megszüntetésére keres eszközt Semmelweis Ignác a Koltai Lajos rendezte életrajzi drámában. A neves bécsi klinikán dolgozó orvos szembe megy minden korábbi orvosprotokollal- és elmélettel 1847-ben. Harcol a kórral, a kollégáival és önmagával is. A filmben ezt a harcot követhetjük végig. S bár valójában nem ismerjük az anyák megmentőjének magánéletét, Maruszkí Balázs forgatókönyvíró egy fiktív szerelmi szál beemelésével e küzdelemben társat, támaszt adott Semmelweis doktornak.

A címszereplőt Vecsei H. Miklós, Hoffmann Emma ápolónót pedig Nagy Katica játssza. Nagy Katica a Magyar Színházak 36. Kisvárdai Fesztiváljának egyik zsűritagja, így a filmvetítés után ő maga mesélt az eddigi pályájáról és a díjnyertes film forgatásáról. Nagy Katica Mészáros Katalin azon kérdésére, hogy a film előtt hogyan alakult pályája, elmondta: a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetemen 2019-ben végzett Zsótér Sándor és Börcsök Enikő osztályában. Gyakorlatát Kecskeméten és Szombathelyen töltötte, de dolgozott például Tatabányán is. Ezt követően szerződött el Budaörsre, ahol egy évet töltött, majd

szabadúszó színész lett. „Azt éreztem, hogy számomra ez a legkomfortosabb létforma” – fogalmazott Nagy Katica.

A szereplőválogatás időszakáról is számos történetet mesélt. Elmondta, hogy zárt castinggal választották ki a színészeket. Hozzátette, hogy első szereplése jól sikerült, viszont a második alkalommal már izgult. Koltai Lajos azonban megnyugtatta: „És akkor mondta, hogy ne izgulj, csak legyél ugyanolyan, mint a múltkor” – emlékezett vissza a színésznő. A forgatásról és a kollégákkal való viszonyáról szintén mesélt Nagy Katica. „Koltai Lajos úgy szeret dolgozni, hogy hatkor kezdünk és hatkor végzünk. Ehhez minden nap öt óraker kellett kelni” – magyarázta. Hozzátette: partnerével, Vecsei H. Miklóssal a három hónapig tartó forgatás minden napján kint voltak a setben. „De szerencsére nagyon-nagyon jók voltak a kollégák. Egytől egyig szerettünk együtt lenni” – tette hozzá.

Az alkotás Semmelweis életének egy rövid, ámde eseménydús szakaszát, a probléma azonosításától a megoldásig (klórmezes kézmosás) vezető utat mutatja be. Semmelweis Bécs után visszatért Pestre és a Rókusban folytatta pályafutását, ahol szín-

tén több ezer édesanya és csecsemő életét mentette meg. Azonban a sors kegyetlen volt, elméje megbomlott, végül elmebetegintézetben hunyt el mindössze 47 évesen.

A színművészeknek közelebb kellett kerülniük egy számukra ismeretlen területhez, az orvostudományhoz és egy régi korhoz, a 19. századhoz, valamint az adott század viszonyaihoz, mint például a társadalmi berendezkedéshez és a nők helyzetéhez. „Nagyon sok külső segítséget kaptunk a produkció részéről. Elsőként szakemberek tartottak előadásokat a kor történetéről és az orvostudományról” – mondta a színésznő. Hangsúlyozta, hogy Koltai Lajos már a munkafolyamat legelején elbeszélgetett vele Hoffmann Emma karakteréről. Ugyanis észben kellett tartania, hogy a nők helyzete más volt, mint ma. Sőt, az ápolószemélyzet társadalmi megbecsültsége is más volt. Ráadásul Emma árvaként, magáról és a hűgáról anyagilag és érzelmileg gondoskodó nőként van jelen a filmben. Ennek tudatában a kellett Nagy Katicának megformálnia Semmelweis segítőtjét, szerelmét – derült ki a filmvetítés utáni jó hangulatú beszélgetésből.

Lengyel Emese

Mai program

10:00 – **Tér és idő játéka a színházban**
Bélai Marcel és Kozma Gábor Viktor workshopja
Helye: KVMK tárgyaló

11:00 – **Szakmai Klub** (beszélgetés az előadásokról) Háziasszonyok: Mészáros Katalin és Gyürky Katalin
A kripli: Szabó Attila, Herczeg Tamás, Gyürky Katalin
Úri muri: Gilbert Edit, Gulyás Gábor, Selmeczi Bea
Helye: KVMK pódiumterem

13:00 – **Villám-workshop** kritikusi mesterkurzus
Vezeti: Szabó Attila és Kovács Dezső
Helye: KVMK pódiumterem

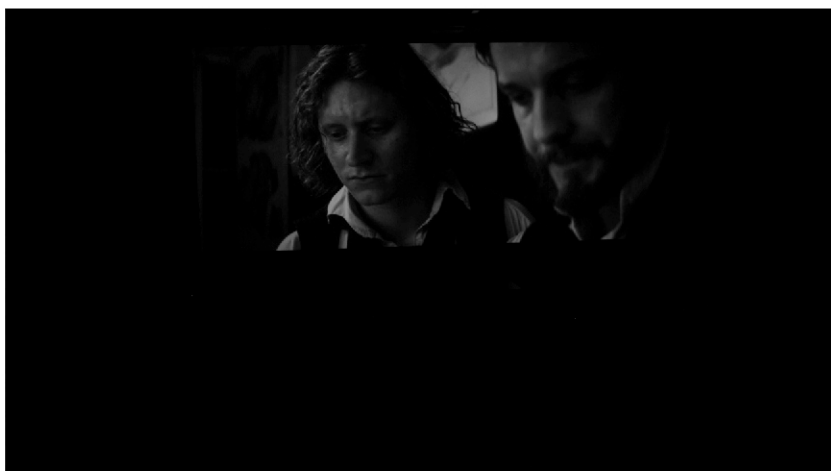
15:30 – **Csurka István: MEGMARADNI** (versenyelőadás)
R.: András Attila (1h 30')
Az Udvari Kamaraszínház előadása
Helye: Zsinagóga

17:30 – **Oleg & Vlagyimir Presznyakov: CSÓNAK, AVAGY ELŐT-TÜNK AZ ÖZÖNVÍZ** (versenyelőadás) (3h 10' szünettel) R.: Bocskári László. - A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat előadása.
Helye: Művelődési Központ

21:00 – **Urbán András: TÖRTÉNT EGYSZER ÚJVIDÉKEN** (versenyelőadás) (2h)
R.: Urbán András
Az Újvidéki Színház előadása.
Helye: Refi Színpad

Bővebben: www.kisvarda.szh.hu

Semmelweis-vetítés, beszélgetés Nagy Katicával

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak 36. Kisvárdai Fesztiváljának napilapja

Főszerkesztő:
Ungvári Judit

Állandó munkatárs:
Oláh Zsolt

Nyomdai előkészítés:
Kóczon Nikolett

Nyomdai kivitelezés:
Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: Nyakó Béla
ISSN 1587-8325

A Magyar Színházak 36. Kisvárdai Fesztiváljának támogatói:

Nemzeti
Kulturális
Alap

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

KISVÁRDA VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

Friss FM Kisvárdai

Déryné
program